

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari". Narodna poslovi.

Oglasi, preporučena itd. tiskanja i računaja se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novici za predbrojbu, oglase itd. šalju se nputnicom ili poštanicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narobe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u svoreznom pismu, za koji se ne plaća pokatanina, ako se izvana napisu »Reklamacija«.

Cokovnog računa br. 847.849

Telefon tiskara broj 33.

Izlazi svakog utorka i petka u podne.

Netiskani dopisi ne vraćaju, nepodpisani nećikaju, a nefrankirani neprijimaju.

Predplata za pokataninom stoji: 12 K u obće, 6 K za seljake na godinu ili K 6—, odu. 3—, na pol godine.

Izvan carovine više pokatanina. Plaća i uplaćuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h. kolu u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Gijula br. 5 te prima stranke osim nećikaje i svrsta svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjičić. — U nakladi tiskare J. Krmčević i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Na posao rodoljubi!

Iz pouzdana izvora doznajemo, da su političke oblasti širom Istre dobile nalog, da učine potrebite priprave za predstojeće izbore na zemaljski sabor Istre. C. kr. namjestništvo u Trstu razaslalo je jurve podređenim kotarskim poglavarstvom naputke, kako im se je vladati kod tih izbora. To bi imalo znaciti, da ćemo još tečajem ovoga mjeseca doznati za dane budućih izbora, koji bi se mogli obaviti već mjeseca novembra ili početkom decembra.

Naše rodoljube u pojedinih kotarima, gradovima i občinah upozorujemo i ovim putem, da osnuju čim prije izborne odbore, gdje toga još nisu učinili. Naši protivnici nalaze se na poslu jur odavna; oni nemiruju, oni imaju sredstava, ljudi i oblastih, koje će im pomoći. Mi smo goloruki, mi nemamo ništa nego svaki svoje izbornu pravo, kojim se moramo svi poslužiti.

Protivnici naši groze se već odavna, da će upotrebiti sva moguća sredstva, da nam budu smetali i tamo, gdje nemaju nade na uspjeh. Budimo dakle oprezni. Nitko neka se nezanasa na drugoga; svaki neka učini svoju rodoljubnu dužnost.

Zrtava nikakvih nesmiemo se plašiti. Naša narodna stvar, naš narodni obstanak, naša budućnost zahtjeva od svakoga od nas, da bude na svojem mjestu. Borbe nesmiemo se plašiti jer u borbi je naš spas. Na posao dakle rodoljubi, da nas izbori nenadju nepripravne!

Službeni iredentizam.

II.

Kazali smo u posljednjem broju, da nas zanimaju osobito dva glavna pitanja, o kojih se je razpravljalo na skupštini zloglasnog društva „Dante Alighieri“ koncem prošloga mjeseca u Veroni. Pitanja ta su: „Odnosaj Italije napram Albaniji“ i „Zavod sv. Jeronima u Rimu“. U oba ta pitanja bijaše upletena talijanska vlada službeno, i zaključci, stvoreni na skupštini u Veroni jesu samo posljedica onoga, što je već prije bila pokrenula rečena vlada u obih pitanjih.

Što se tiče albanskog pitanja poznato je i djeci, da je službena Italija napela u novije doba sve sile, da si prokopl put na istočnu obalu jadranskog mora i da zauzime taj čvrst položaj. U tom poduzeću ima njoj služiti kao predčeta društvo „Dante Alighieri“, koje bi imalo širiti talijansku kulturu, podupirati i pospješivati iredentizam pomoću crkve, škole, novina, trgovine itd. Radi toga priroda je u novije vrijeme i službena Italija javno i očito uz program društva „Dante Alighieri“, koje bi imalo utrti put njezinim osnovam u naših pokrajinah i na čitavom istoku. Odatle pozdravi kralja tomu društvu,

odatle mu podpore počam od ministara i generala, sve do najnižih državnih činovnika. Svi ovi misle, da Italija nije dostatno zaokružena, da neima još prirodnih granica, da njoj treba osim južnog Tirola i naših pokrajina, da njoj se hoće napose protivne obale jadranskoga mora. U tom smislu daje savjete nepoznatu piscu u jednom od posljednjih brojeva najbolje talijanske smotre „Nuova Antologia“ svojim suzemljakom u obće, osobito pako neopreznim novinarom i neobuzdanim zastupnikom, koji da svojim postupanjem tešnjam Italije više štode nego li koristi. Pisac članka savjetuje svojim; da govore manja a više da rade. Italija da će zavladat na jadranskom moru samo tada, kada bude sama sebe prije gospodarstveno preporodila; kada bude kao nekoč mletačka republika na istočnoj obali toga mora podignula svoje trgovačke kuće i novčane zavode; kada bude bacila tamo svoje kapitalne za velike radnje; i kada bude bolje uredila svoje plovištene sveze sa protivnom obalom. Radi toga treba dostojanstvenog sabiranja i čvrstih priprava potajice.

Taj savjet prihvatije pojedinci i društva a sledi ga i sama vlada Italije. Pojedinci ulazu svoju glavnicu u zamašnija poduzeća ne samo u Albaniju, već i u istoj Dalmaciji, kao što je primjerice izkorisćenje vodne sile od slapova rijeke Krke. Parobrodarska društva uvadaju bolje i redovitije sveze koli sa Albanijom, toli sa Dalmacijom. Vlada diže škole u Albaniji, osniva trgovačke posredovaoice, ustraja konzulate, te se brine za željeznice Albanije i konačno za njezinu samoupravu.

Sva ta poduzeća, sve te troškove ne čini Italija u tudjoj državi bez stalne i gotove nakane i osnove. Tko bi u to vjerovao, morao bi biti slipe ili lud. Talijanska vlada uvidja i sama, da je tomu teško vjerovati, pa radi toga i odklanja lukavo od sebe i najmanju pomisao, kao da bi ona tobož računala na istočnu obalu jadranskog mora.

Pitanje o zavodu sv. Jeronima je svakomu od nas svieže u pameti. Na skupštini u Veroni stvoren bijaše o tom zavodu zaključak, koji nije možda odgovarao nam harambaše Tita Alacevicha i njegovih drugova, ali opreznost je lukavom predsjedništvu savjetovala, da se neizriče osuda dok se pitanje nalazi u rukah talijanskih sudaca. Pitanje ovo riešeno bijaše kano političko pitanje, nipošto kao pravničko, kakvim ga htjede predstaviti talijanske oblasti. Tim političkim pitanjem nebi se bilo u obće smjelo baviti društvo prosvjetno, kakvim hoće da bude „Dante Alighieri“.

Riešenje toga pitanja nije zadovoljilo Hrvate, a ogorčalo je do skrajnosti dalmatinske provalnike. Oni su naime ved sanjali kako će sami zagospodovati u zavodu sv. Jeronima i kako će se gospodski okoristiti bogatimi prihodi toga zavoda. Ali ostaje razočarani. Sramotno moradoše iz zavoda praznih ruku i sve se krasne sanje razplinuše. Provalnici grde i biesne, ponajviše harambaša Tito Alacevich,

U svom biesnilu ne predbacuje samo talijanskim oblastim, da je on sa drugovi prokoso nasilju u ime Italije, već kaže jasno i glasno, da je on sa drugovi radio sporazumno i dogovorno sa ministrom talijanske vlade Cocco-Ortu! On bijaše dakle jedino slipe orudje službene Italije, koja si je htjela prisvojiti i zavod sv. Jeronima, kao što si je već prije prisvojila bogate samostane, crkvene zavode, i bogoljubne ostavštine. U tom obziru nemože se nijedna država natjecati sa Italijom. Provalnici nazovi-Dalmatinaca u zavod sv. Jeronima bijaše dakle izvedena po osnovi člana talijanske vlade. Provalnici posli su u naš zavod kao predstavnici službenog iredentizma.

Po našem dubokom osvjeđenju postupa službena Italija koli u pitanju Albanije, toli u onom sv. Jeronima, proracunano i po stalnoj osnovi, kojoj je prva i zadnja svrha: otrgnuće hrvatsko-slovenskih zemalja od Austro-Ugarske. Na toj osnovi rade službeni krugovi Italije; njim pomaže sva domaća štampa i razna društva kraljevine. Na tom se radi javno i tajno i u naših pokrajinah kroz desetak godina. Javno rade oni, koji nastoje, da se naš narod odnaraodi, potalijanci, a tajno oni, koji podpomažu prve.

Povodom obdržavanja skupštine „Dante Alighieri“ odaslano bijaše iz naših južnih pokrajina mnoštvo brzojavnih i pismenih čestitaka. Riedke od tih dodjose na svietlo s dobro promišljenim razloga. Talijanski djaci iz Dalmacije izjavije onomu društvu sve svoje želje za plodnu djelatnost, koja u ime Dantca štiti i brani našu narodnu kulturu.

Istodobno brzojavije iz Mljeta kra ljevom pobočniku generalu Ponzio Vaglia: *Izseljenici iz Zrsta, Istre i Dalmacije mole Vašu preuzvišenost, da podnese Njegovom Veličanstvu njihovu goruću želju, neka doreiši talijanski fatum izpuni nade naroda, koji to od kralja očekuje. Uvijek pripravni! Živita Italija i Živio kralj!*

Pisuć o sporu između Hrvata i Talijana, kaže jedan od najvažnijih listova Italije: *Priznajemo da Hrvati nečinaju krivo, kad nas objeđuju s iredentizma. Dok bude Italije i Talijana na svietu, mi ćemo uvijek težiti za Trientom, Trstom, Istrom i Dalmacijom. Te zemlje biti će uvijek, makar za čas idealni, dio našega narodnoga posjeda. Dalmacija je talijanska zemlja po starom gospodstvu, po predaji, po kulturi, po talijanskom njezinim stanovnicima. Trst, Istva i Dalmacija pripadaju našoj poviesti i našem plemenu, te su potrebiti okvir našem moru.*

Taj list „Il resto del Carlino“, što izlazi u Bologni i što je napisao u članku „Italija i Hrvatska“ dne 3. t. mj. gornje misli, čita se mnogo u Italiji—i dostatno kod nas.

Iredentističko rogošenje i društava i štampe Italije povodom skupštine društva „Dante Alighieri“ moglo je pobuditi nepouzdanje u susjeda i saveznika, pa je dala talijanska vlada pisati u svoje izvanjske listove, da toga nebijaše toliko, da nije ljetosnja skupština imala ništa u

sebi iredentističkoga i da nije nitko učinio ni najmanje iredentističke aluzije.

Službeni list rimske vlade pisao je, kako mu je drago, da je talijanska vlada službeno sudjelovala na skupštini, koja da nije mogla biti trieznijom. To službeno sudjelovanje da je u velike olakalo djelovanje društva prama inozemstvu, jer da je tim razpršila sve sumnje, koje su mogle nastati radi njegovog dosadašnjeg djelovanja.

Tko je slipe i gluh vjerovati će tomu izpričavanju službenih glasova talijanske vlade, ali nama se čini da je to izpričavanje jednako onomu poznate bajke, kadno je vuk razderao janje pak se je nepozvan stao prvi braniti, da je on nevin.

Talijanska vlada hoće, da dađe rog za svieću onim, koji neznaju, da je predsjednik društva senator Villari u svojem govoru na široko govorio o talijanskih pokrajinah, koje sačinjavaju istočnu obalu jadranskoga mora; govorio je nadalje o borbi, koju Talijani moraju voditi u onih pokrajinah proti Slavenom. Talijanska vlada htjela bi zabašuriti i govor svoga odaslanika državnog podtajnika Talama, koji je naglasio, kako ono društvo brani ime jezika i domovine izvan granica kraljevine; kako se vlada raduje mičnim pobjedam društva, jer da one učvršćuju ugled Italije i vjeru u njezinu sudbinu.

Ove izjave govore jasno i glasno svakomu, koji može i hoće čuti, da je talijanska vlada potvrdila djelovanje društva „Dante Alighieri“, kojoj je glavna svrha, da složno sa posestrimom „Legazione“ priprave naše južne pokrajine za pripojene k Italiji. Sve to vide i znadu obični ljudi, jedino oni, koji bi morali sve čuti i vidjeti, neće da toga ni čuju ni vide. „Perditio tua ex te Israel“.

Pučko školstvo na Labinjštini.

Iz raznih krajeva čitave Istre čitaju se pritužbe radi pomanjtanja hrvatskih škola, za koje inače istarski Hrvati dopri-nasaju i koje im Talijani neće da dadu, da tako uzdrže našega kmeta u tmini neznanstvo i da mogu s njim gospodariti po miloj volji. Nu ja mislim, da nema u školskom pogledu zupštenijeg kraja nego li je baš naša nesretna Labinjština. Talijani naime dobro znadu, da se narod u školi osvješuje, da se time budi iz sna i da počinje poznavati i razlikovati svoje prijatelje od neprijatelja, pa se boje, da bi se naš kmet probudio iz mrtvila, u koje je pod gospodstvom njihovim pao i onda upoznavši svoja prava okrenuo ledja svojim sadašnjim prisilnim gospodarom.

Radi toga ustručavahu se Talijani od vaukda dati nam potrebitih škola, a ako se je pak c. kr. vlada tu i tamo (premda su i to riedki slučajevi) zauzela za ustrojenje kakve hrvatske škole, znali su Talijani ili osujetiti otvorenje iste, ili pako

postići, da bude ista talijanska i u najboljem slučaju mješana.

Tako se je dogodilo i kod nas na Labinjstini.

Narod, žedan škole ko ozeban susca, tražio je više puta hrvatsku školu u Sv. Lovreću, za koju se je zauzimao namoštiji župe-upravitelj, nu labinska obćina, kojom gospodare naši narodni protivnici, suprotivla se je uvijek toj i takvoj školi.

Kada su pak naši Talijani doznali da kani naša zaslužna družba Sv. Cirila i Metoda graditi hrvatsku školu, začeli su labinski Talijani nagovarati naš narod na vanjštini sa kojekakvim obećanjima, strahom i raznim drugim sredstvi, da se odući za školu sa talijanskim naukovnim jezikom. Pošto im to nije pošlo za rukom, činilo se doći povjerenstvo, komu je bio na čelu sam kotarski kapetan nu i tu im pomrsiše naši pošteni kmetovi njihova spletko. — Narod se, osim dvojice trojice prodanih duša, izrekao za čisto hrvatsku školu. Bolnim sream moramo iztaknuti, da se je otvorenju čisto hrvatske škole protivio također jedan naš čovjek rođen i uzgojen Hrvat, koji je među ostalim za Judin novac nagovarao naše poštene kmete da se oglaš za talijansku školu. Sram ga bilo!

U samom gradu Labinu postoji škola sa talijanskim naukovnim jezikom, koja polazi do 80% hrvatske djece, kojoj je zabranjeno niti pisnuti hrvatski i u kojoj se hrvatski jezik ne podučaje niti kao obvezatni predmet, a naši Talijani bi htjeli da se na vanjštini sagrade dvojezične pučke škole. To je ona glasovita dvostruka mjera, koju Talijani svuda i svagdje upotrebljuju.

Dogodio se dapače slučaj, da je u labinskoj školi vjeronučitelj darovao nekolicini djece nekoliko primjeraka katekizma u hrvatskom jeziku, koje pak je učitelj sve zaplenio, jer da se nesmiju upotrebljavati u talijanskoj školi hrvatske knjige. Dakle niti rieč božju nesmiju naša djeca čuti i čitati u hrvatskom jeziku. Talijanom nije stalo do toga, da li naša djeca napreduju ili ne, — pače vole, da ne napreduju — njim je stalo samo do toga, da se ih odnari. da onda kasnije proklinju svoju majku i svoj jezik.

Nu nadamo se u žilavost i poštenje naših kmeta, da će znati i u buduće odaljeti tim paklenskim mrežam talijanske gospode. Steta samo, što imademo ovdje na Labinjstini premalo inteligencije, koja bi znala narod voditi i putiti. Naša talijanska gospoda već su većinom na rubu materijalne propasti, te ako bi se naš narod svojski zauzeo kod obćinskih izbora moglo bi im se uzeti obćinu iz ruku, te time učiniti konac talijanskom gospodstvu u Labinu i nepravdam, koje naši kmetovi na vanjštini napose pak u školskom pogledu trpe.

U tu svrhu trebalo bi ustrojiti bar jednu čitaonicu u središtu Labinjstine, gdje bi se naši seljaci sastajali i vičali o svojim nevoljama i o načinu poboljšanja svog biednog stanja.

Ovo preporučujemo napose našim svećenikom i učiteljima, koji u pomanjkanju drugih vodja, moraju preuzeti vodstvo naroda i brinuti se za njegov napredak.

Labinski Hrvat.

Interpelacije.

U zadnjem zasjedanju istarskog sabora podnešene su od strane članova hrvatsko-slovenskoga na c. kr. vladu još slijedeće interpelacije u posljednjih sjednicah, kako bijaše to u našem izvještaju, o saborskom djelovanju na odnosnih mjestih spomenuto:

Interpelacija

zast. Matka Mandića i drugova na c. kr. vladu.

Između svih austrijskih pokrajina biti će valjda naše Primorje na prvom mjestu u pogledu nevršenja državnih te-

meljnih zakona, odnosno u pogledu ne-provadjanja jezikovne ravnopravnosti ne samo od strane autonomnih oblasti već također od strane c. kr. oblastih. Kao dokaz te tvrdnje navajamo dva slučaja iz najnovijeg doba dogodivša se u našem Primorju.

U službenom listu primorske vlade "Oservatore Tracino" od dne 16. augusta t. g. nalazimo, naime slijedeće slučaje: o provadjanju jezikovne ravnopravnosti, kako u razumijaju c. kr. oblasti Primorja.

Državna željeznica odnosno njemačko c. kr. ravnateljstvo raspisuje naime u rečenom listu prodaju velike množine diča raznih vrsti samo u talijansko-njemačkom jeziku.

C. kr. financijalni nadinspektorat u Trstu priobćuje nješto u istom listu jedino u talijanskom jeziku, to priobćenje liče se gradnje male financijalne kućice, koja se ima nalaziti na čisto slovenskom zemljištu na cesti između Trsta i Barkovijah, pa bi se bilo moralo očekivati, da se taj posao priobći i u slovenskom jeziku, da zanj doznanju i slovenski poduzetnici i drugi slovenski zanimanici.

Ogorčeni radi tako jasnog i očitog preziranja našega jezika od strane c. kr. oblasti, pitaju podpisani visoku c. kr. vladu:

1. Da li joj je poznato, da je koli c. kr. ravnateljstvo državnih željeznica toli c. kr. financijalni nadinspektorat u Trstu na spomenuti način povriediti državne temeljne zakone o ravnopravnosti?

2. Hoće li c. kr. vlada već jednom za uvijek stati nati na put takovom ne-prestanom kršenju državnih temeljnih zakona?

Kopar, 20./3. 1901.

(Slijede podpisi.)

Interpelacija

zastupnika Matka Mandića i drugova na visoku c. kr. vladu.

G. 1900. molili su kućegospodari i roditelji za školu sposobne djece iz porezne obćine Zrenj mjestna obćina Oprtalj c. kr. zemaljska školsko vieće, da bi se u njihovom ustrojila javna pučka škola sa hrv. naukovnim jezikom. Na tu molbu ne dobiše riešitbe ni odgovora, ali doznase kasnije, da je c. kr. kot. školsko vieće u Poreču izdalo opetovno nalog upravnomu vieću u Zrenju, da sagradi u istom mjestu kuću za dvojezičnu pučku školu. Doznali su nadalje, da je upravno vieće oba puta odgovorilo, da ne može kuće za školu graditi, jer da nema zato potrebitih sredstava.

Ali ta izprika upravna vieća u Zrenju ne stoji, jer je ostavio, kako je tamo obćenito poznato pokojni Klun u u Beču glavnicu od 20.000 for. za školu u Zrenju poslie smrti njegove udove. Kamate ove glavnice vuče sada 70-godišnja starica udova pokojnog dobrotvora zrenjskoga puka. Poslie njezine smrti pripada dakle gornja glavnicu poreznoj obćini Zrenj za gradnju javne pučke škole. Kad bi bilo dakle imalo upravno vieće u Zrenju ikoliko dobre volje moglo je naći potrebiti novac za gradnju rečene školske zgrade, koji novac bilo bi moglo za koju godinu povratiti. Upravno vieće htjelo je dakle prkositi želji i molbi ogromne većine onih obćinara i opetovnom nalogu c. kr. kot. škol. vieća jedino s toga razloga, što su oni obćinari molili hrvatsku pučku školu, i što je c. kr. zemaljsko školsko vieće odlučilo ustrojiti tamo dvojezičnu t. j. hrvatsku i talijansku a ništa samo talijansku.

Pošto su molitelji za hrvatsku pučku školu u Zrenju to prkosno postupanje upravna vieća potanko priobćili c. kr. kot. školskomu vieću dokazav ujedno način i sredstva s kojimi bi se moglo doći tamo do javne pučke škole, pitaju podpisani visoku c. kr. vladu:

Je li voljna poduzeti bezodvlačno shodne korake, da se ustroji u Zrenju

javna pučka škola sa hrvatskim naukovnim jezikom.

U Kopru, 20. septembra 1901.

(Slijede podpisi.)

DOPISI

Višnjana, 7. oktobra. (P. Pro. Šime Močibob). Pokopane ga i pokopane u zemlji, koja je ljubio i za koju je radio, a prijatelji su sahranili gdje je želio i uzvrale suze bogoslovije mirni u mikrosm seocu grob. Svojim blagim ponašanjem svojim prijatnim ličem i svojom prirodjenom dobrotom mnogogodišnjim Višnjanski župnik, blage uspomene pre Šime Močibob, neće više nać se među svojim prijateljima, znanicima i župljanima. Mirne savjesti pošao je k Srevisnjemu da položi račun o svojim djelima i da primi zasluženu nagradu te da i ozgor bdije nad svojim stadiom. Nije bio star, ali je starcem izgledao: bio je kano i svi naši svećenici, nikli iz naroda i koji su rodu vjerni ostali, progonjen i napadnut. Nije malaksao u radu, ali je trpio radi nelaharnosti ljudi, za koje bi bio dao i svoju krv. Od malena se bijaše posvetio svećenikom stališu te, izučiv gimnaziju u Pazinu, prešao je u bogoslovije i bi zaređen za svećenika te je skoro sav svoj život, u punih 29 godina, preživio u Višnjani. Tu ga je zavolio puk, komu je bio otecem, ali, jer bijaše značajan i nije dopustio da se crkveni starodrevni običaji promijene, stashe da ga progone ljudi, koji niti su u ljudskom društvu ikakav položaj zapremali, niti su išta u sebi vriedili. Bio je miroljubiv i dobra srca, te se svojim klevetnicim i ličnim napadačima nije nikad osvetio, već je još ovima, kad je mogao, više dobra uradio nego bližima. Rodio se je Hrvatim i svoje poriello nije tajio; nije za narodnu stvar agitirao, ali je svojom ponašanjem, svojom triezmenom rieči i svojim primjerima mnogo doprinio razbujanju narodnosti, te ga je puk ljubio a narodni protivnici morali su ga štovati. Premda se nije bavio politikom, htjeli su ga odanle maknuti, te u zadnje doba, kad bijaše obolio i nije bilo niti mansionara, koji je dužan da mu pomaže, niesu mu htjeli dati pomoćnika, a davši mu ga neke prilode. Kad je obćina bila u hrvatskim rukama, bio je odahnuo, jer se nezadovoljnici ne usudjivahu tvarno napadati ga. Iza kako su htjeli predati svojim miljenicima, prošaste godine preko velike sedmice navalise nezadovoljnici na nj pred vratima crkve, da je bio prisiljen otustaviti službu božju te ga idućega kući kući to isto pokušali. Talijanaškoj obćini to je bila malena demonstracija, ali je kriminalni sud drugovačije prosudio i na više mjeseci mnoge osudio, a među ovim i jednoga od preko 80 godina, a moralni su krivci drhtali a poslje se smijali.

Nije bio energičan, ali u prilikama u kojim je živio, bilo je mnogo što je ustrajao i nije popustio. Čitao je rado a pokušao je i da pjeva. Jedna njegova pjesma opisuje već ondašnje prilike, poteškoće i nadu u bolju budućnost:

...Nebo vedro, sunce grije,

„Istran, eno! pot si tare,

„Teške brige strpno krije

„Ufajuc a božje dare....

„Nebo vedro, sunce grije,

„Eto krv što voda nije:

„Pod slobode tracic vrije

„Gdje hrvatsko stablo vrije.

„Nebo vedro, sunce žari,

„Istran radnik pomoć bdije,

„Svojim će da gospodari

„A našilje da odbije“....

Osamljen i kad već nije mogao da odoli ni neprekidnim nagovorima ordinarijata da mu očisti župu da postavi onaj svoga apostola, ponudiše mu Markovčani udoban stan, te je tužna srca zapitao mirovinu. Kad su na dva tekućega došli

odaslanici da im predaće župački ured, to ga je tako kasnulo da mu je pošlo a za tim udarila kap i nakon malo svoju plemenitu dušu ispusti za mrtvim stališu. Dapače da liju krokodilске suze, no on im je već za života oprosto. I tako pada u grob svećenik dobar i značajnik, kome najljubiji protivnik neće jedne mahne izmesti. Trpio je, ali dobra koja je uradio, spominjat će ga dok bude pameti u njegovom puku. Svojom oporukom sjetio se je i dobrotvornih družava. Za njegova djela nagradit će ga Srevisnji, a njegovi u harnoj uspomeni! —lav—

Iz Laničca nam pišu: Naš učitelj

stao je tražiti po sudu svoje poštenje. Tužio je našega župe-upravitelja, župana iz Podgota, našega župana i još deset lanjskih uglednijih gospodara. Oni su se bili proti njemu pritužili na školsko vieće i na svojju pritužbu se pozvali na prijašnju pritužbu, gdje su ga bili tužili, da pridržava do kasno doba noć neke razuzdane mladice u svojoj kući, te jih nahalja vinom, pak da poslje idu po selu halabuče i rušeć noćni mir. To on i nadalje čini, jer mladici još uvijek polaze njegovu kuću, gdje ih napaja, te, reč bi, da jih u njihovom nemirnojativu podupire. Da vas nemir u Laničcu polazi od učitelja, hoće da pokažu sa više činjenica. Ti su ovi: Na pustni dan je sudjelovao plesu, koji se držao uzprkos zabrani obćinskoga glavarstva. — Na 28. marca došao je k njemu u 9^{1/2} večer više puta kažnjeni mladci Anton Epinotti i izasav iz njegove kuće, pošao je halabučiti po selu. — Na 4. aprila bili su do kasna kod njega nekoji mladici, štrivali se amo tamo, njega nekoji mladici, štrivali se amo tamo, po tihu hodili i pili vino. Jedan od njih je one noći zamazao županu vrata blatom. — Na 7. aprila dvojica onih istih mladica su zamazali vrata drugom uglednom obćinaru. — Slijedećega su dana htjeli ti isti mladici, njegovi kućni prijatelji, izazvati smutnju u krcmi, gdje su bili sakupljeni ugledniji gospodari, kojih su oni vriedjali. Medjutim su nekoji od tih mladica čas polazili k učitelju čas se vracali. — Kad su službe božje, on ide u krcmu. — U školi sije u srce školske djece mržnju proti svećenikom. Veli njim, da su svećenici bili na Stipanju pijani u krcmi. — U školi kaže djeci: *tko od vas drži s manom, tko hoće, da se talijanski uči, neka se ustane.*

Uvriedjen zbog te pritužbe i zbog disciplinarne iztrage, koja se je iza toga proti njemu povel, učitelj M a r c h i tuži onih dvanajst uglednih obćinara i otaca obitelji za to, što su ga okrivili: *da se je prikrono ponašao prigodom izbora: — da je sastavio ili dao sastaviti tablu sa političkim napisom prigodom izbornog sastanka na 2. decembra 1900; — da je opijao mladice u kući te jih slao neka prave nevede po selu; — da je kazao djeci u školi: nek se dign tko je Talijan, te da je kaznio one, koji se nisu digni: — i napokon, da je pripoviedao djeci u školi, da su popi bili na Stijanju pijani u krcmi.*

Kasnije je g. M a r c h i uztegnuo tužbu zbog prvih trih točaka, a uzdržao ju zbog zadnjih dvih.

Razprava se je držala na 3. oktobra. Njega je zastupao dr. Sandrin, a tuženika dr. M. Trinajstić i dr. Zucconi.

Tuženici su prigovorili zastaru, jer su pritužbu podneli na 18. aprila a tužitelj jih je istom na 22. juluja tužio, a tu ipak nastupili dokaz istine.

Svjedok J a k o v Š v e r k o je potvrdio odlučno, da njim je učitelj u školi kazao, da su svećenici bili na Stijanju pijani u krcmi i da nisu mogli izaci. Rekao je također, da ga je dan prije gospa učiteljica izpitivala o tom činu, da njoj je kazao od straha, da on za to ne zna i da mu je ona zaprijetila: *još si ga tebi, ako rečeš, da je, on rieči učitelj kazao!*

Svjedok kapelan Tonković je posvjedotio, da su mu Jelena Rabak,

Antica Vratović i drugi učenici pripovijedali, da je g. učitelj u školi kazao i ono o svećenicih pjanju, ono o talijanskom jeziku. Uputan potvrdi, da mu je učitelj priznao, da je on sastavio i poslao u „Popolo Istriano“ onaj dopis, gdje se priobćuje, da su svećenici bili na Stipan-u u krčmi i da su izašli sljedećega dana.

Bili su ponudjeni još i drugi svjedoci, ali sudac jih nije pripustio, već je rješio obuzenike od toga, što su tužili učitelja, da je rekao, da su bili svećenici pjanji u krčmi, a osudio jih na K 10 globe za to, što su tužili, da je pozvao učenike neka se ustane, tko drži s njim i tko hoće, da oti talijanski.

Neka čitatelj pripodobi sadržaj prituzbe Laniščana proti g. Marchi-u sa njegovom tužbom, sa onim, što je uztegnuo i sa osudom, pak neka sudi sam je li se ikoliko i od česa on oprao i što se ima sve držati istinitim od onoga, što je u prituzbi rečeno.

Ne treba da iztaknemo, da su se i tužitelj i osudjenici utekli rovinjskomu sudu, pak sada ajde da vidimo, što će on reć i kako će suditi!

Srbija. Na upit srbake vlade, da li bi u Petrogradu prijazno primili srbaki kraljevski par, odgovorise, da tamo nebi rado da dodju srbaki kraljevski supruzi do jeseni buduće godine. Smišljena komedija o rođenju kraljice Drage, odvolovila je ruski dvor. Osobito ruska carica da je zlovoljna na kraljicu Dragu i da je dvojbeno hoće li ona u obće pristati na to, da primi posjet srbake kraljice.

Bugarska. Sofijska vlada odgovorila je na predloženu osnovu austro-ugarske vlade o konzularnom ugovoru, te ima nade, da će se to pitanje brzo i povoljno riješiti.

Rusija. Neodvisni listovi u Rusiji zahvataju promjenu tiskovnoga zakona, osobito glede novinarske cenzure. Ta cenzura, da je najviše na putu razvoja ruskoga novinstva. U Rusiji moraju naime manji listovi proći takozvanu predtečnu cenzuru, čim se otežava silno izdavanje listova. Sadašnji predstojnik ruskih tiskarskih posla knez Šahovski osvjedočio se je i sam, da su ruski časopisi izvrgnuti velikim neprilikam zbog cenzure, te je predložio ruskoj vladi, da se poveća broj ruskih cenzura u toliko, da se olakša posao izdavanja listova. Ministarstvo unutarnjih posla prihvatilo je predlog predstojnika te je doznatilo za najpotrebitije preinake u ruskoj štampi godišnjih 500.000 rubalja.

Mjestne:

Upravitelj c. kr. kotarskoga poglavarstva u Pulj naslovni c. kr. namjestnički savjetnik g. Rossetti-Scander imenovan bijaše pravim c. kr. namjestničkim savjetnikom i ostavljen i nadalje u Pulj, da upravlja ovim kotarskim poglavarstvom.

Obćinska sjednica u Pulj obdržavala se u subotu večer. Razpravljalo se među ostalim i o dugu mjestne bolesničke blagajne prema bolničkoj upravi, koj dug iznaša K 16.000 — za sada neutjerivih. U tajnoj sjednici imenovani su delegatima: za Kavran, Spigic Miho pok. Martina — Galežan, Moscarda Dominik — Lohoriku, Viasić Jakov — Ližnjan, Grbin Blaz — Muntić, Šiljan Ive — Peroj, Ljubotina Ive — Premantura, Rošanda Mate — Šišan, Tromba Nikola od Ive — Štijan, Mezulić Luka pok. Luke — Fazana, Topoleki Josip. Delegatska mjesta za Medulin, Pomer i Valturu nisu popunjena. Očekivaju valjda sa imenovanjem, da vide tko će najbolje u tim mjestima raditi za talijansku stranku. Seoski glavari za Jadreske, Ante Jadresko — za Šikiće, Božac Anton — za Vinkuran, Rósanda Miho — za Škatare, Božac Dinko.

Pokrajinske:

Pozor rodoljubi! Iz Trsta nam pišu, da je predsjedništvo osjeguravajućeg društva proti nezgodam poslalo u Istru poznatog svog činovnika i agitatora Bidoli-a. Ovoga šalje tajnik rečenog društva u Istru, Goricku i u druga naša mjesta svaki put, kad su na vratih kakvi izbori. On ide tobož u poslu rečenog društva u pojedine kotare i u pojedina mjesta, da nadzire ranjene ili unesrećene, a pravama je svrha, da radi i da agitira za talijansku stranku. Čujemo, da je pošao u Pulu, Poreč i da će u našu Liburniju. Našim prijateljem preporučamo toplo, da paze na svaki njegov korak.

U Poreču — bez glave. Nemislimo pisati o porečkoj gospodi, koja su bez glave, već o gradu i občini Poreč, koja je ostala bez glave.

Javili smo nedavno, da je položio čast i breme načelnika g. Tulio Šbisa, i da pokaže, da je „muž bese da“ otidje odmah iz Poreča, da ga nebi napostovali znanci i prijatelji da se opet prihvatili načelnictva. On nije htio, da mu reče, kao što se može reći nekim načelnikom Pule, Sanvičenta itd., koji su u svoje vrijeme samo na oko bili položili načelničku čast zajući, da će se naći plitkih umom,

koji će ih doći na koljenih moliti, da se za Boga neodriču, da neuzležu obćini dragocjene pomoći i sličnih babarija. G. Tulio Šbisa položio je čast načelnika i pri tom ostaje kao pošteni i značajan muž.

Dne 7. t. m. j. sazvana bijaše sjednica obćinskoga zastupstva, da izaberu novog načelnika. Takovim bijaše imenovan g. Ivan Candusso, ali on neprimi te časti. I tako su Poretani bili bez glave dok im se nije smilovao neki Giuseppe Caligieri te im posudio svoju — glavu.

Obćinski izbori u Jelšanah. O žalostnih odnosajih u občini Jelšane razpravlja se već dulje vremena u slovenskih listovih. Nas su hollie te razprave, jer zaezadmo, da politična većinom iz osobnih zadjevica, koje su štetne i pogibeljne našoj narodnoj stvari. Tamo nastase dvie stranke, koje su se borile za obćinsku upravu i pri netom svršenih obćinskih izbora, obavljanih dne 5. 7. i 8. t. m. j. Izravanih viestih o tih izborih neimamo, već ono, što niže priobćujemo, crpimo iz trščanske „Edinosti“, koja se bavi u svojem broju od pelka obćitno tim poslom.

Spomenuti list piše dakle, da bijahu na čelu stranke, koji je i sada na upravi, mjestni župnik veleč. g. Velhartický, obćinski načelnik Hrabar, itd. — Kolovodje druge stranke da jesu obćinari gg. Valentić, Prebilitić, Štemberger i mnogi drugi.

Vladajuća stranka bacila je u narod zublju razdora, koji bukti u Kranjskoj i u Gorickoj pod losretinimi nazivi klerikalci i liberalci. Prvi bi imali biti pristase vladajuće stranke, a drugi njihovi protivnici. A ti tobožnji liberalci jesu najčestitiji gospodari i seljaci one obćine, koji neznaju sirote ni što je liberalstvo u onom smislu, kako ga propoviedaju i provadaju talijansko-njemacki židovi. Žalostna majka onomu, koji je prvi pošao dieliti miran, dobar i bogobojeći narod u klerikalce i liberalce! On će odgovarati pred Bogom i poviešću, što je posvadio brata sa bratom, oca sa sinom zbog osobnih zadrževica; predoživ jedne i druge svietu nećim, što u istinu niese. Neka nam Bog nedade nikada i nigdje većih liberalaca, nego li su naši čestiti Jelšanci, pak čemo mirne duše uztrditi, da je naš nared sačuvao sve vierske i narodne vrline i kriposti čestitih naših djedova!

Mi žalimo iskreno, da je do toga došlo u onoj čisto narodnoj občini, gdje neima ni jednoga Talijana ni Niemca. Zaliti čemo pako još večma, ako bi se sadašnjimi razdorom imali okoristiti talijanaši, odnosno ono propalo stvorenje, koje je u njihovoj službi. Narodno puelstvo neka pade na one, kojim se bude moglo dokazati, da su bili ma kakvom savezu sa neprijatelji Boga i vjere i sa dušmani Slovenaca i Hrvata Istre!

Trgatba u Istri. Već mnogo, mnogo godina trgatba u Istri nije bila tako obilata, kako je ove godine. U mjestih, gdje nije bilo tuće ili trsne bolesti, niti najslabiji ljudi se ne sjećaju, da bi bili nabrali toliko groždja, koliko ove godine. Jedan od tih sretnih krajeva je također občina Barban u južnoj Istri. Ta občina nalazi se na medji obćine Sanvičenske, u kojoj se proizvadjaju — po sudu poznavalaca Istre — najbolji vinski prirod. Naše viano možda u jakosti i boji zaostaje za sanvičenskim, ali ga nadmasuje u ukusu i mirisu. U obće naše viano ima sve vlastitosti, koje zahtjevaju od dobrog vina naša braća Slovenci.

Tko dakle želi kupiti dobrog i pravoga vina — bieloga ili crnoga — nek dodje u našu obćinu, jer ovdje će naći nepokvaren proizvod vinove loze iz prve ruke — od vinogradnika samih. Ciena kod tolikoga mnoztva vina sigurno neće biti visoka. Najbližnja stacija (željeznička) nam je Kanfanar; a k nama se najljepše im najšestitije dodje, vozeći se vlakom do Vodnjana (Dignano), a od tamo poštom, koja vozi svaki dan ob 1½ po p. u Barban. Ako tko želi još kakva razjašnjenja,

nek se obrati pismeno na Juru Broskvar-a, posjednika na Pornjani, p. Barban, Istr.

Služba obćinskoga stražara. Obćinski načelnik Vižinade dr. Ritossa (čitaj Ritosa) razpisuje u glasilu i. šćanskih židova službu obćinskoga stražara sa godišnjom plaćom od 700 kruna i službeno odjelo. Služba ta popuniti će se za jednu godinu privremeno, a kasnije stalno.

Molbe valja poslati obćinskomu uredu u Vižinadi do 25. oktobra t. g. Priložiti treba svjedočbe o državljanstvu, dobi, dobrom ponašanju i o sposobnosti za službu.

G. načelnik je mudro zašutio poznavanje jezika. On si misli: talijanski je oglas; koji ga čita mora znati talijanski — pa mirna Bosna! Nije li tako, g. dr. Ritosa, pardon, Ritossa?!

Za gradjevno peduzetnike. C. kr. namjestništvo u Trstu javlja, da će se graditi nova palača za urede c. kr. redarstva na prostoru, gdje bijaše prije zgrada c. kr. poste — ulica Caserna br. 2.

Za gradnju te palače držati će se dne 7. novembra dražbeno ponuda u gradjevnom odsjeku c. kr. namjestništva (ulica Miramar br. 3 a) i to:

1. za zidarsku i kljesarsku radnju i za porušenje stare palače proračunano je kruna 176.066-24.

2. za stolarske radnje K 60.039-46. Ponude treba staviti pismene; iste valja biljegovati i K, zapečatiti i predati najdulje dne 6. novembra do podne.

Tehnički nacrti i sve što je potrebno može se razviditi u gradjevnom odsjeku c. kr. namjestništva.

Talijansko društvo c. kr. poreznik činovnika u Primorju. Prošle nedjelje sastali su se u Trstu c. kr. porezni činovnici Primorja te zaključise ustrojiti društvo, kojemu će biti svrha promicati materijalne koristi članova. Društvo to će biti talijansko — ili talijanskim jezikom upravljano. Službena glasila toga društva biti će „Triester Zeitung“ i „Il Piccolo“. Službeni jezik talijanski, možda i njemački; službeni listovi njemački i talijanski a vam hrvatsko-slovenski porezni činovnici Primorja . . . rog!

Iz drugih krajeva.

Ponovni poziv na predbrojku. Početkom godine 1900 pozvao sam putem novina i sam i sa srećučistim odborom za skupljanje prinosa za istarsku družbu sv. Cirila i Metoda na predbrojku krasnih dvajuh romanah slavnog poljskog pisca I. J. Kraszevszoga: „Morituri“ i „Resurrecturi“, što sam ih u povoljan odziv odlučio izdati u hrvatskom prevodu. — Od čistog prihoda namienio sam 40% dvim dobrotvornim svrhama i to: 20% družbi sv. Cirila i Metoda u Istri i 20% za Kninsku tvrđu. — Tom sam zgodom razaslao velik broj predbrojnih araka, pa mi je bilo čudno, da ih se raznjerno jako malo povratilo i tako sam bio napustio odluku, da rečena djela izdam. Kasnije saznao sam, da je mnogo arakaš propalo i prije, nego dodjose naslovnikom u ruke. Budući pak, da je za samu stvar po svih znaih sudeći još uvijek živ interes, jer me s mnogih stranah pitaju, da li kanim i zašto ne izdam ta krasna djela, za koja bi doista šteta bila, da ne riese i našu knjigu, te da ne ostavim u zaludnom čekanju takođerj prilican broj dosadanih predbrojnikah, a napokon u nadi, da će se s obzirom na plemenitu svrhu i poradi jošje uvijek živa interesa za stvar broj predbrojnika znatno povećati, odlučio sam se napokon nakon duljeg krzmanja pred golanim troškom, a osokoljen pobudom s više stranah i s dozvolom gornjih dobrotvornih družtavah, da pod istim uvjeti, kako sam već prvi put objavio, rečena djela dadem u tisk. Za to pozivljem ponovno na predbrojbu gorajih dvajuh romanah i najučtivije molim sve, kojim priprije bilo prvi put, bilo ponovno predbrojni atak, da uzastaje i u krugu svojih znanaalci i prijatelja i prikupe kojeg

Sjećajte se „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru

Franina i Jurina.

Fr. Aviva Benatić!
Jur. Če si Franino znorel?
Fr. Aj nis, ter su tako kralci i gospoda Maloselska!
Jur. A ce bi reć?
Fr. Zac da te njin od sada prihajevat puni brodi ginij i napoleoni.
Jur. Blaze njin i njihov dice!
Fr. Je, ako budu ca v zepé imeli!

Razne viesti.

Političke:

Austro-Ugarska. U izborničtvu gradova za česki sabor izabrano bijaše dne 11. t. m. 35 Mladočeha, 10 njemačkih liberalca, 7 pristasa njemačke pučke stranke, 10 Velikoniemaca, 1 česki radikal, 1 Staročeh, 1 neodvisni Mladočeh. Uspjeh izbora u Budjejevovali nepovoljan je za Čehe. Izabran bijaše Niemec sa jednim glasom absolutne većine. Naknadnih izbora imade se obaviti 5. a 6 mandata valja još popuniti. Do sada su imali Mladočesi u tom izborničtvu 39 mandata, njemački liberalci 20, njemačka pučka stranka 6; Velikomenici 5; česki i krščanski seosjalisti po 1 mandat. I u ovom izborničtvu izgubili su dakle 5 mandata Mladočesi i 10 njemački liberali. — Službeni list bečke vlade priobćuje imenovanje Ottona pl. Detele zemaljskim poglavarom Kranjske a njegovim zamjenikom Leopolda barona Lichtenberga. — Službeni list hrvatske vlade priobćuje u broju od subote kraljevo pismo, kojim se sazivlje hrvatski sabor za dne 21. t. m. j. Kraljevo pismo supodpisase ministar za Hrvatsku Ervin pl. Čeh i hrvatski ban grof Khuen-Hedervary.

predbrojnika, što mi obzirom na plemenitu svrhu ne će biti ni neugodno ni teško, a to su dokazali mnogi već kod prve predbrojbe. One pak, kojim ne bi do raku došao predbrojni arak, a stalo im je do plemenite svrhe podhvala i misle, da bi u svom krugu prikupili kojeg predbrojnika, umoljavam najučtivije, da mi jave svoje boravište u svrhu pripisivanja arka, ili da mi jednostavno dopisnicom ili listom jave, bilo samo svoju, ili također jošte koga iz svoje okoline predbrojbu. — Predplate primaju se do 15. studenoga o. g.

Stavljam to na srce sada u ovo vrijeme osobito, gg. drugovom, prijateljem i znancem, te gg. djakom srednjih učilišta. Svako će djelo iznositi do 400 stranica obične osmine, izaci će u razmaku od 2-3 mjeseca jedno iza drugoga, a stojeć će svako sa poštarinom 2 K 60 fil. — U Zagrebu, 20. rujna 1901. — Josip Matica, pravnik (Zagreb—svenčuliste).

Za namijeliti se. Na zabavu onih koji razumiju talijanski donosimo odlomak molbe koju je uputio na c. kr. kotarski sud u Pulu jedan svećenik, rođen od majke bakranke a pitomac talijanskih seminarija. Molba glasi:

Inclito i. r. Giudizio distrettuale. Allo scrivente compeleno dalla Parrocchia di P... i seguenti importi i quali a tutt'oggi non si è potuto incassare in verun modo e che lo scrivente deve assolutamente avere, giacché se altri ha le viscere pietose pei propri connazionali, è una pietà del tutto falsa, anzi effimera, perocché lo scrivente non usi pietà allorché trattisi di debiti, sieno Italiani, sieno Slavi. Egli è perciò che si rivolge con umile preghiera a codesto Inclito i. r. Giudizio distrettuale, affinché si tolga una volta l'infame abuso di non voler pagare Sacerdoti, per l'unica ragione, che essi tengono pel nazionale. Voglia pertanto spiccare gli ordini di pagamento a quei Cronisti là di P..., affinché io li metta in oblio eternamente. (Sliede imena dužnika.)

Od sv. Oca Pape bio je primljen due 8. tek. u posebnu audienciju naš Cresanin fr. Stjepan Ivančić, generalni franjevački prokurator. Predao je sv. Ocu krasnu uvezanu primjerak njegove knjige o sv. jeronimskom zavodu, a papa ga je najljubeznivije preko četvrt sada sadržao i povjerljivo izpitivao. Kad je doznao da je fr. Stjepan iz Cresa, sv. Otac je primjeteo: „onda ste i Vi Dalmatinac jer se Dalmacijom razumjevala zemlja sve do Trstata“. Fr. Stjepan mu potvrdi, da je do početka prošlog vieka taj osjećaj živio u narodu i zalraži blagoslov za cijeli hrvatski narod. Sv. Otac da de svoj blagoslov njemu i svim onim za koje on želi da budu blagosloveni, dakle za Cres i Istru te cijeli hrvatski narod.

Društvene.

Članove slovenske družbe sv. Mohora obavješćujemo, da su knjige za ovu godinu prispjele, te ih mogu dobiti kod g. povjerenika Monte Rizzi Villa Ozeović.

Prvi istarski Sokol u Puli prirođuje u nedjelju dne 20. t. mj. zabavu sa predstavom, tamburanjem i pjevanjem. Razpored priobititi čeno u budućem broju

Poziv na izvanrednu skupštinu družva „Zbor svećenika sv. Pavla u Trstu“, koja će biti u četvrtak dne 24. oktobra 1901 na 10^{1/2} pred podne u Slovanskoj čitalnici u Trstu (ulica s. Francesco št. 2, I. nadstr.) Dnevni red: 1. Izvješće o sastanku austrijskih duhovnika u Beču dne 29. augusta 1901. 2. Nutrnja i vanjska organizacija družva. 3. Slučajni predlozi.

U Trstu, dne 8. oktobra 1901.

Starešinstvo.

Dječkom pripomoćnom društvu u Pazinu prispjeli su tekom mjeseca rujna slijedeći prinosi:

a) utemeljitelji: gg. Karlović Petar kapelan — Trst K 100; Pečenko Kurolina — Pazin K 80; Stefanutti Franjo župnik — Paz K 15;

b) podupirajući: gg. N. N. — Trst K 12; Sironić Anton — Trviž K 10;

c) darovatelji: gg. Pečenko Karolina — Pazin sabrala K 442; Sajnina Ivan darovao K 20; Matika Josip — Pazin sabrao na malu sv. Mariju u Zareču K 8-07; Gasparini Ivan — Sv. Vital K 5; Uječić Josip bogoslov — Stari Pazin K 2; Fabiani Petar — Omišalj K 8; N. N. — Pazin sabrao K 6-40; N. N. motovunščina K 300; N. N. Višnjani K 10; Okladu na parobrodu „S. Giusto“ K 2; N. N. — Pazin sabrao prigodom odlaska: Pezdić Antona K 8; Sabrano u Hotel „Europa“ i kavani „Commercio“ u Trstu prigodom pogreba priesvelog biskupa A. Sterk K 146; Zgubljena oklada i partija akaka 22/3. 1901 u čitaonici Pazin K 4; N. N. — Pazin K 20; Gospodarska Zadruga — Podgrad sabranih mjesto vjenca na lies blagopok. biskupa Sterka K 27-50; Markić Mate župnik — Golac na isti namjen K 10; Diminić M. — Šumbreg sabrao u selu Branjevac K 5; Uprava „Novog Lista“ — Rieka darovanih od g. A. Sterk-a na uspomenu blagopok. brata si biskupa K 50; Matelić Ivan sabrao kod A. Sebeste župeupravitelja — Cerje K 11; Sebasta dr. Josip uplaćenih mu od jednog bolestnika K 60; Vitez Nežić Anton dekan — Čepić K 10; Sabrano kod Ivana Defar-a — Tinjan K 26; Poljanar dr. Ivan — Vrbnik K 10; Mahnić Ivan župan — Dekani K 10.

Plemenitim darovatelj najsrdačnije zahvaljenje se Odbor.

U SMRT

Pre Šime Močiboba,

višnjanskog župnika.

Sonet.

Blažen, komu na rodjenoj grudi Povrh crvjećem obasuta tiela Kazat mogu: Radišan kô pepla Zrtvujuć se ne susta da trudi!

A takovi ne mru domu ljudi I ostaju primjeri i djela

Za života te su dali ciela,

Uspavane od sna prenuv čudi.

Zašao si kô letelca zviezda, Ne star, ne sied — al će duh Tvoj blagi Bđjet nad rodom dok u pravá snagi

Vrane stjera sa domaćeć gniezda, Dok s'ispune Tvoje želje vručé Da i Istra slavi uskršnuće.

Split (Dalmacija). Gjuro Palavršić.

Restauracija ■ ■ ■

ŠEPUKA - PAZIN

sa sobami za prespavanje preporuča se

p. n. občinstvu i putnikom za mnogobrojan posjet, obećajuć uvijek najtočniju poslugu uz dobru domaću kuhinju te razna zdrava i kriečka vina. Dobiju se također desertna vina, likeri i slastiće.

Najbolje tambure izrađuje i prodaje

J. Stjepušin u Sisku.

Blazninae po for. 1.50, 2. 2.00, 3. 2.50, 4. 3.00, 5. 3.50, 6. 4.00, 7. 4.50, 8. 5.00, 9. 5.50, 10. 6.00, 11. 6.50, 12. 7.00, 13. 7.50, 14. 8.00, 15. 8.50, 16. 9.00, 17. 9.50, 18. 10.00, 19. 10.50, 20. 11.00, 21. 11.50, 22. 12.00, 23. 12.50, 24. 13.00, 25. 13.50, 26. 14.00, 27. 14.50, 28. 15.00, 29. 15.50, 30. 16.00, 31. 16.50, 32. 17.00, 33. 17.50, 34. 18.00, 35. 18.50, 36. 19.00, 37. 19.50, 38. 20.00, 39. 20.50, 40. 21.00, 41. 21.50, 42. 22.00, 43. 22.50, 44. 23.00, 45. 23.50, 46. 24.00, 47. 24.50, 48. 25.00, 49. 25.50, 50. 26.00, 51. 26.50, 52. 27.00, 53. 27.50, 54. 28.00, 55. 28.50, 56. 29.00, 57. 29.50, 58. 30.00, 59. 30.50, 60. 31.00, 61. 31.50, 62. 32.00, 63. 32.50, 64. 33.00, 65. 33.50, 66. 34.00, 67. 34.50, 68. 35.00, 69. 35.50, 70. 36.00, 71. 36.50, 72. 37.00, 73. 37.50, 74. 38.00, 75. 38.50, 76. 39.00, 77. 39.50, 78. 40.00, 79. 40.50, 80. 41.00, 81. 41.50, 82. 42.00, 83. 42.50, 84. 43.00, 85. 43.50, 86. 44.00, 87. 44.50, 88. 45.00, 89. 45.50, 90. 46.00, 91. 46.50, 92. 47.00, 93. 47.50, 94. 48.00, 95. 48.50, 96. 49.00, 97. 49.50, 98. 50.00, 99. 50.50, 100. 51.00, 101. 51.50, 102. 52.00, 103. 52.50, 104. 53.00, 105. 53.50, 106. 54.00, 107. 54.50, 108. 55.00, 109. 55.50, 110. 56.00, 111. 56.50, 112. 57.00, 113. 57.50, 114. 58.00, 115. 58.50, 116. 59.00, 117. 59.50, 118. 60.00, 119. 60.50, 120. 61.00, 121. 61.50, 122. 62.00, 123. 62.50, 124. 63.00, 125. 63.50, 126. 64.00, 127. 64.50, 128. 65.00, 129. 65.50, 130. 66.00, 131. 66.50, 132. 67.00, 133. 67.50, 134. 68.00, 135. 68.50, 136. 69.00, 137. 69.50, 138. 70.00, 139. 70.50, 140. 71.00, 141. 71.50, 142. 72.00, 143. 72.50, 144. 73.00, 145. 73.50, 146. 74.00, 147. 74.50, 148. 75.00, 149. 75.50, 150. 76.00, 151. 76.50, 152. 77.00, 153. 77.50, 154. 78.00, 155. 78.50, 156. 79.00, 157. 79.50, 158. 80.00, 159. 80.50, 160. 81.00, 161. 81.50, 162. 82.00, 163. 82.50, 164. 83.00, 165. 83.50, 166. 84.00, 167. 84.50, 168. 85.00, 169. 85.50, 170. 86.00, 171. 86.50, 172. 87.00, 173. 87.50, 174. 88.00, 175. 88.50, 176. 89.00, 177. 89.50, 178. 90.00, 179. 90.50, 180. 91.00, 181. 91.50, 182. 92.00, 183. 92.50, 184. 93.00, 185. 93.50, 186. 94.00, 187. 94.50, 188. 95.00, 189. 95.50, 190. 96.00, 191. 96.50, 192. 97.00, 193. 97.50, 194. 98.00, 195. 98.50, 196. 99.00, 197. 99.50, 198. 100.00, 199. 100.50, 200. 101.00, 201. 101.50, 202. 102.00, 203. 102.50, 204. 103.00, 205. 103.50, 206. 104.00, 207. 104.50, 208. 105.00, 209. 105.50, 210. 106.00, 211. 106.50, 212. 107.00, 213. 107.50, 214. 108.00, 215. 108.50, 216. 109.00, 217. 109.50, 218. 110.00, 219. 110.50, 220. 111.00, 221. 111.50, 222. 112.00, 223. 112.50, 224. 113.00, 225. 113.50, 226. 114.00, 227. 114.50, 228. 115.00, 229. 115.50, 230. 116.00, 231. 116.50, 232. 117.00, 233. 117.50, 234. 118.00, 235. 118.50, 236. 119.00, 237. 119.50, 238. 120.00, 239. 120.50, 240. 121.00, 241. 121.50, 242. 122.00, 243. 122.50, 244. 123.00, 245. 123.50, 246. 124.00, 247. 124.50, 248. 125.00, 249. 125.50, 250. 126.00, 251. 126.50, 252. 127.00, 253. 127.50, 254. 128.00, 255. 128.50, 256. 129.00, 257. 129.50, 258. 130.00, 259. 130.50, 260. 131.00, 261. 131.50, 262. 132.00, 263. 132.50, 264. 133.00, 265. 133.50, 266. 134.00, 267. 134.50, 268. 135.00, 269. 135.50, 270. 136.00, 271. 136.50, 272. 137.00, 273. 137.50, 274. 138.00, 275. 138.50, 276. 139.00, 277. 139.50, 278. 140.00, 279. 140.50, 280. 141.00, 281. 141.50, 282. 142.00, 283. 142.50, 284. 143.00, 285. 143.50, 286. 144.00, 287. 144.50, 288. 145.00, 289. 145.50, 290. 146.00, 291. 146.50, 292. 147.00, 293. 147.50, 294. 148.00, 295. 148.50, 296. 149.00, 297. 149.50, 298. 150.00, 299. 150.50, 300. 151.00, 301. 151.50, 302. 152.00, 303. 152.50, 304. 153.00, 305. 153.50, 306. 154.00, 307. 154.50, 308. 155.00, 309. 155.50, 310. 156.00, 311. 156.50, 312. 157.00, 313. 157.50, 314. 158.00, 315. 158.50, 316. 159.00, 317. 159.50, 318. 160.00, 319. 160.50, 320. 161.00, 321. 161.50, 322. 162.00, 323. 162.50, 324. 163.00, 325. 163.50, 326. 164.00, 327. 164.50, 328. 165.00, 329. 165.50, 330. 166.00, 331. 166.50, 332. 167.00, 333. 167.50, 334. 168.00, 335. 168.50, 336. 169.00, 337. 169.50, 338. 170.00, 339. 170.50, 340. 171.00, 341. 171.50, 342. 172.00, 343. 172.50, 344. 173.00, 345. 173.50, 346. 174.00, 347. 174.50, 348. 175.00, 349. 175.50, 350. 176.00, 351. 176.50, 352. 177.00, 353. 177.50, 354. 178.00, 355. 178.50, 356. 179.00, 357. 179.50, 358. 180.00, 359. 180.50, 360. 181.00, 361. 181.50, 362. 182.00, 363. 182.50, 364. 183.00, 365. 183.50, 366. 184.00, 367. 184.50, 368. 185.00, 369. 185.50, 370. 186.00, 371. 186.50, 372. 187.00, 373. 187.50, 374. 188.00, 375. 188.50, 376. 189.00, 377. 189.50, 378. 190.00, 379. 190.50, 380. 191.00, 381. 191.50, 382. 192.00, 383. 192.50, 384. 193.00, 385. 193.50, 386. 194.00, 387. 194.50, 388. 195.00, 389. 195.50, 390. 196.00, 391. 196.50, 392. 197.00, 393. 197.50, 394. 198.00, 395. 198.50, 396. 199.00, 397. 199.50, 398. 200.00, 399. 200.50, 400. 201.00, 401. 201.50, 402. 202.00, 403. 202.50, 404. 203.00, 405. 203.50, 406. 204.00, 407. 204.50, 408. 205.00, 409. 205.50, 410. 206.00, 411. 206.50, 412. 207.00, 413. 207.50, 414. 208.00, 415. 208.50, 416. 209.00, 417. 209.50, 418. 210.00, 419. 210.50, 420. 211.00, 421. 211.50, 422. 212.00, 423. 212.50, 424. 213.00, 425. 213.50, 426. 214.00, 427. 214.50, 428. 215.00, 429. 215.50, 430. 216.00, 431. 216.50, 432. 217.00, 433. 217.50, 434. 218.00, 435. 218.50, 436. 219.00, 437. 219.50, 438. 220.00, 439. 220.50, 440. 221.00, 441. 221.50, 442. 222.00, 443. 222.50, 444. 223.00, 445. 223.50, 446. 224.00, 447. 224.50, 448. 225.00, 449. 225.50, 450. 226.00, 451. 226.50, 452. 227.00, 453. 227.50, 454. 228.00, 455. 228.50, 456. 229.00, 457. 229.50, 458. 230.00, 459. 230.50, 460. 231.00, 461. 231.50, 462. 232.00, 463. 232.50, 464. 233.00, 465. 233.50, 466. 234.00, 467. 234.50, 468. 235.00, 469. 235.50, 470. 236.00, 471. 236.50, 472. 237.00, 473. 237.50, 474. 238.00, 475. 238.50, 476. 239.00, 477. 239.50, 478. 240.00, 479. 240.50, 480. 241.00, 481. 241.50, 482. 242.00, 483. 242.50, 484. 243.00, 485. 243.50, 486. 244.00, 487. 244.50, 488. 245.00, 489. 245.50, 490. 246.00, 491. 246.50, 492. 247.00, 493. 247.50, 494. 248.00, 495. 248.50, 496. 249.00, 497. 249.50, 498. 250.00, 499. 250.50, 500. 251.00, 501. 251.50, 502. 252.00, 503. 252.50, 504. 253.00, 505. 253.50, 506. 254.00, 507. 254.50, 508. 255.00, 509. 255.50, 510. 256.00, 511. 256.50, 512. 257.00, 513. 257.50, 514. 258.00, 515. 258.50, 516. 259.00, 517. 259.50, 518. 260.00, 519. 260.50, 520. 261.00, 521. 261.50, 522. 262.00, 523. 262.50, 524. 263.00, 525. 263.50, 526. 264.00, 527. 264.50, 528. 265.00, 529. 265.50, 530. 266.00, 531. 266.50, 532. 267.00, 533. 267.50, 534. 268.00, 535. 268.50, 536. 269.00, 537. 269.50, 538. 270.00, 539. 270.50, 540. 271.00, 541. 271.50, 542. 272.00, 543. 272.50, 544. 273.00, 545. 273.50, 546. 274.00, 547. 274.50, 548. 275.00, 549. 275.50, 550. 276.00, 551. 276.50, 552. 277.00, 553. 277.50, 554. 278.00, 555. 278.50, 556. 279.00, 557. 279.50, 558. 280.00, 559. 280.50, 560. 281.00, 561. 281.50, 562. 282.00, 563. 282.50, 564. 283.00, 565. 283.50, 566. 284.00, 567. 284.50, 568. 285.00, 569. 285.50, 570. 286.00, 571. 286.50, 572. 287.00, 573. 287.50, 574. 288.00, 575. 288.50, 576. 289.00, 577. 289.50, 578. 290.00, 579. 290.50, 580. 291.00, 581. 291.50, 582. 292.00, 583. 292.50, 584. 293.00, 585. 293.50, 586. 294.00, 587. 294.50, 588. 295.00, 589. 295.50, 590. 296.00, 591. 296.50, 592. 297.00, 593. 297.50, 594. 298.00, 595. 298.50, 596. 299.00, 597. 299.50, 598. 300.00, 599. 300.50, 600. 301.00, 601. 301.50, 602. 302.00, 603. 302.50, 604. 303.00, 605. 303.50, 606. 304.00, 607. 304.50, 608. 305.00, 609. 305.50, 610. 306.00, 611. 306.50, 612. 307.00, 613. 307.50, 614. 308.00, 615. 308.50, 616. 309.00, 617. 309.50, 618. 310.00, 619. 310.50, 620. 311.00, 621. 311.50, 622. 312.00, 623. 312.50, 624. 313.00, 625. 313.50, 626. 314.00, 627. 314.50, 628. 315.00, 629. 315.50, 630. 316.00, 631. 316.50, 632. 317.00, 633. 317.50, 634. 318.00, 635. 318.50, 636. 319.00, 637. 319.50, 638. 320.00, 639. 320.50, 640. 321.00, 641. 321.50, 642. 322.00, 643. 322.50, 644. 323.00, 645. 323.50, 646. 324.00, 647. 324.50, 648. 325.00, 649. 325.50, 650. 326.00, 651. 326.50, 652. 327.00, 653. 327.50, 654. 328.00, 655. 328.50, 656. 329.00, 657. 329.50, 658. 330.00, 659. 330.50, 660. 331.00, 661. 331.50, 662. 332.00, 663. 332.50, 664. 333.00, 665. 333.50, 666. 334.00, 667. 334.50, 668. 335.00, 669. 335.50, 670. 336.00, 671. 336.50, 672. 337.00, 673. 337.50, 674. 338.00, 675. 338.50, 676. 339.00, 677. 339.50, 678. 340.00, 679. 340.50, 680. 341.00, 681. 341.50, 682. 342.00, 683. 342.50, 684. 343.00, 685. 343.50, 686. 344.00, 687. 344.50, 688. 345.00, 689. 345.50, 690. 346.00, 691. 346.50, 692. 347.00, 693. 347.50, 694. 348.00, 695. 348.50, 696. 349.00, 697. 349.50, 698. 350.00, 699. 350.50, 700. 351.00, 701. 351.50, 702. 352.00, 703. 352.50, 704. 353.00, 705. 353.50, 706. 354.00, 707. 354.50, 708. 355.00, 709. 355.50, 710. 356.00, 711. 356.50, 712. 357.00, 713. 357.50, 714. 358.00, 715. 358.50, 716. 359.00, 717. 359.50, 718. 360.00, 719. 360.50